

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ ТЮЛЯЧИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

ТЕЛӘЧЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

«22» сентябрь 2021

с. Тюлячи

№ 255

Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының 2020 елның 09 декабрдәге 549 номерлы карары белән расланган «Теләче муниципаль районының 2021-2023 елларга әйләнә-тирә мохитен саклау, табигый ресурсларны торгызу һәм куллану» муниципаль Программасына үзгәрешләр керту турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Башкарма комитетның 2020 елның 09 декабрдәге 549 номерлы карары белән расланган «Теләче муниципаль районының 2021-2023 елларга әйләнә-тирә мохитен саклау, табигый ресурсларны торгызу һәм куллану» муниципаль Программасына үзгәрешләр кертергә, түбәндәге яңа редакциядә баян итеп:

«Кушымта
Татарстан Республикасы
Теләче муниципаль районы
Башкарма комитетының
2020 елның 9 декабрдәге
549 номерлы карары белән
расланган

«Теләче муниципаль районының 2021-2023 елларга әйләнә-тирә мохитен саклау, табигый ресурсларны торгызу һәм куллану» муниципаль Программасы

«Теләче муниципаль районының 2021-2023 елларга әйләнә-тирә мохитен саклау, табигый ресурсларны торгызу һәм куллану» муниципаль Программасы паспорты

Программаның исеме	«Теләче муниципаль районының 2021-2023 елларга әйләнә-тирә мохитен саклау, табигый ресурсларны торгызу һәм куллану» муниципаль Программасы (алга таба-Программа)
Программаны эшләү өчен нигез	«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ

		номерлы Федераль закон, «Әйләнэ-тирэ мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон
Программаның бирүчесе	казак	Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны эшләүчеләр	төп	Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге
Программаның максаты		Хужалык һәм башка эшчәнлекнең табигый мохиткә тискәре йогынтысын булдырмау һәм аның нәтижеләрен бетерү
Программаның бурычлары		1. Агымдагы хужалык эшчәнлеге белән бәйлә әйләнэ-тирэ мохиткә тискәре йогынтыны минимальләштерү. 2. Су объектларының пычрануын һәм чүпләнүен кисәтү
Программаны башкаручылар		Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты
Төп чаралар		<p>2021 елда:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теләче муниципаль районы Теләче авылында контейнерлар сатып алу. 2. Югары Кибәхужа авыл жирлегенең Максабаш авылы янында карьерны рекультивацияләү. 3. Теләче муниципаль районы Теләче авылы Олы Мәтәскә авыл жирлеге территориясендә карьерны рекультивацияләү, кадастр номеры 16:40:040119:26. <p>2022 елда:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теләче муниципаль районы Теләче авылында контейнерлар сатып алу. 2. Теләче муниципаль районы Теләче авылы Теләче муниципаль районы Олы Мәтәскә авыл жирлеге янындагы карьерны рекультивацияләү, кадастр номеры 16:40:04019:26. 3. Теләче муниципаль районы Югары Кибәхужа авыл жирлеге Максабаш авылы янында урнашкан гидротехник корылманың куркынычсызлык декларациясен эшләү (декларация алды тикшерүе үткөрү). 4. Теләче муниципаль районы Олы Мәтәскә авыл жирлеге Олы Мәтәскә авылы янында урнашкан гидротехник корылманың куркынычсызлык декларациясен эшләү (декларация алды тикшерүе үткөрү). <p>2023 елда:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теләче муниципаль районы Теләче авылында контейнерлар сатып алу. 2. Теләче муниципаль районы карьерын рекультивацияләү. 3. Теләче муниципаль районы Югары Кибәхужа авыл жирлегендә урнашкан (Тукаш) гидротехник корылманың куркынычсызлыгы декларациясен эшләү (декларация алды тикшерүе үткөрү). 4. Теләче муниципаль районы Әбде авыл жирлеге Әбде авылы (Әбде №2) янында урнашкан гидротехник корылманың куркынычсызлык декларациясен эшләү (декларация алды тикшерүе үткөрү).

	5. Телэче муниципаль районы Олы Мэтэскэ авыл жирлеге Олы Мэтэскэ авылы территориясендә урнашкан гидротехник корылманың куркынычсызлык декларациясен эшләү (декларация алды тикшерүе үткөрү)
Программаны тормышка ашыру сроклары	Муниципаль Программа өч этапта тормышка ашырыла: 2021, 2022, 2023 елларда
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганакалары	Программаны финанслауга барлыгы – 1911 мең сум жирле бюджет акчасына – 1911 мең сум 2021 елда – 637 мең сум; 2022 елда – 637 мең сум; 2023 елда – 637 мең сум; Программаны финанслау күләме фараз характерына ия һәм чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) Телэче муниципаль район Советы Карары нигезендә тәгаенләнәчәк
Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән соңгы нәтижеләре	Халыкның ихтыяжларын канәгатьләндерү, шикаятләрнең һәм мөрәжәгатьләрнең булмавы
Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән соңгы нәтижеләре һәм социаль-икътисадый нәтижелелек күрсәткечләре	1. Санкцияләнмәгән карьерлар саны кимү. 2. Телэче муниципаль районы территориясендә экологик куркынычсызлык дәрәжәсен күтәрү һәм экологик торышны яхшырту

1. Телэче муниципаль районының әйләнә-тирә мохит торышы характеристикасы

Телэче муниципаль районы үсешенә төп юнәлешләреннән берсе-халыкның тормыш дәрәжәсен һәм сыйфатын күтәрү. Халыкның югары тормыш сыйфаты һәм сәламәтлеге, шулай ук муниципаль берәмлекнең тотрыклы икътисади үсеше табигый системаларны саклау һәм әйләнә-тирә мохитнең тиешле сыйфатын саклау шартларында гына тәмин ителергә мөмкин. Моның өчен экология өлкәсендә әйләнә-тирә мохитне саклауга һәм табигый ресурслардан рациональ файдалануга юнәлтелгән бердәм сәясәт формалаштырырга һәм эзлекле рәвештә гамәлгә ашырырга кирәк.

Куллану калдыкларының барлыкка килү күләмнәре даими рәвештә арткан очракта, заманча чараларның үтәлмәве вазгыятьне катлауландырырга мөмкин һәм якин киләчәктә калдыклар белән пычранган жирләрнең һәм су объектларының артуына китерәчәк һәм, нәтижә буларак, муниципаль берәмлек территориясенен санитар-эпидемиологик торышының начарлануына китерәчәк.

Телэче муниципаль районы территориясендә экология проблемаларын перспективалы хәл итү программа-максатчан методны кулланып, өзлексез һәм комплекслы якин килүне тәмин итүне таләп итә.

Телэче муниципаль районында санкцияләнгән һәм санкцияләнмәгән чүплекләргә кертелә торган көнкүреш калдыклары белән эш итү проблемасы кискен тора.

Санкцияләнмәгән чүп-чар, хәтта зур булмаган күләмдә дә, куркыныч экологик хәл тудыра, чөнки таркалу продуктлары жиргә тирән үтеп керә, һавага бүленеп

чыга, суга элэгэ. Шулай итеп, чүплөклэр булу Россия Федерациясе Конституциясенен 42 статьясын боза, анда һәркемнен унайлы әйләнә-тирә мохиткә хокукы билгеләнгән.

Санкцияләnmәгән чүплөкләр янган очракта чүп-чардан атмосферага зарарлы матдәләр генә түгел, ә агулы матдәләр дә чыга. Моннан тыш, алар урман янғыннары килеп чыгуга сәбәп булып тора.

Табигатьне кеше эшчәнлеге калдыкларының йогынтысыннан саклау проблемасы көннән-көн актуальләшә бара.

Санкцияләnmәгән чүплөкләр махсус полигоннар категориясенә керми һәм СанПин 2.1.7.1038-01 таләпләренә туры килми, алар нигезендә полигонны урнаштыру өчен участок генераль план яисә торак пунктны планлаштыру һәм төзү проекты нигезендә бирелергә, аның санитар кагыйдәләренә туры килүе турында санитар-эпидемиологик бәяләмәгә ия булырга тиеш. Санкцияләnmәгән чүплөкләр бетерелергә тиеш.

Кеше сәламәтлегенә өчен яшәү тирәлегенен иминлеген тәмин итүнен санитар-эпидемиологик таләпләре нигезендә житештерү һәм куллану калдыклары халык сәламәтлегенә һәм яшәү тирәлегенә өчен куркынычсыз шартларда һәм ысуллар белән жыелырга, файдаланырга, зарарсызландырылырга, ташылырга, сакланырга һәм күмелергә тиеш.

2021 елда Теләче авылында каты көнкүреш калдыкларын жыю өчен контейнерлар алу эше дәвам итәчәк.

Район территориясендә Теләче авылы янында 1 каты көнкүреш калдыклары полигоны бар.

Каты коммуналь калдыкларны бетерүгә тариф расланды. Авыл жирлекләре тарафыннан район чүплөкләренә каты коммуналь калдыкларны жыю һәм чыгару кагыйдәләре кабул ителде. Торак пунктларны чистарту схемалары эшләнде, халыкны каты коммуналь калдыкларны чыгару хезмәте белән жалеп итү буенча эш алып барыла. Бүгенге көндә районның 47 торак пункттыннан гына каты коммуналь калдыкларны жыю һәм чыгару оештырылган.

Районның административ комиссиясе тарафыннан район торак пунктларында чүп-чар һәм калдыкларны законсыз ташлау урыннарын ачыклау буенча эш алып барыла.

Ел саен район халкы, предприятие һәм оешма территорияләрне жыештыру һәм төзекләндерү буенча «экологик айлык» акциясендә актив катнаша.

Шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, тупланган экологик зыянны бәяләү һәм бетерү проблемасын хәл итү – шактый чыгымнар таләп итә торган озак сроклы процесс.

Бу чаралар район территориясендә калдыкларны жыю, чыгару һәм утильләштерүне оештыру системасын формалаштырырга мөмкинлек бирәчәк, бу торак пунктларның санитар торышын яхшыртуга һәм районның әйләнә-тирә мохитенә тискәре йогынтыны киметүгә ярдәм итәчәк.

Экологик проблемаларны хәл итү техник чаралар белән генә түгел, ә халыкның әйләнә-тирә мохиткә карата дөньякүләм карашын янадан карау юлы белән дә тормышка ашырылырга тиеш. Экологик тәрбия һәм белем бирү кешенен яшәү рәвешен формалаштыру нигезләренен берсе булып тора, ул төбәкнең тотрыклы үсешен тәмин итүгә юнәлтелгән. Әйләнә-тирәлекнең сыйфатын яхшырту халыкның барлык катламнарының, шул исәптән предприятие һәм учреждение житәкчеләренен актив экологик позициясеннән башка мөмкин түгел.

Су объектларын торгызу һәм экологик тернәкләндерү проблемаларын хәл итү аерым игътибар таләп итә. Программаның төп максаты-кече елгаларның экологик торышын торгызу.

2. Муниципаль Программаның төп максатлары һәм бурычлары, әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендә үсеш фаразлары

Муниципаль Программаның максаты-хужалык һәм башка эшчәнлекнен табигый мохиткә тискәре йогынтысын булдырмау һәм аның нәтижәләрен бетерү.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру кысаларында куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк булачак:

1. Агымдагы хужалык эшчәнлегә белән бәйле әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтыны минимальләштерү.

2. Су объектларының пычрануын һәм чүпләнүен кисәтү.

Программа социаль характерда. Муниципаль программаны тормышка ашыруның социаль-икътисадый нәтижәләгә Теләче муниципаль районының социаль-икътисади үсеш максатларына һәм бурычларына, планлаштырылган программа чараларын үтәү юлы белән, куелган максатларга һәм бурычларга ирешүдән гыйбарәт һәм билгеле бер соңгы нәтижәләрдә чагылдырыла.

Муниципаль Программаның экологик нәтижәләгә әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтыны эксплуатацияләү объектларының түбәнәюе белән бәйле:

- әйләнә-тирәлеккә тискәре йогынтыны киметү;
- жирләрнең пычрануын киметү;
- Теләче муниципаль районы территориясендә экологик куркынычсызлык дәрәжәсен күтәрү.

3. Муниципаль Программаны финанслау күләмнәре турында белешмәләр

Муниципаль Программаны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре күләме - 1911 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

- жирле бюджет хисабына – 1911,0 мең сум;
- 2021 елда – 637 мең сум;
- 2022 елда – 637 мең сум;
- 2023 елда – 637 мең сум.

Программа чараларының үтәлешен финанслау гамәлдәге законнар нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль Программаның табигать саклау чаралары исемлегә

Муниципаль Программа кысаларында 1 номерлы кушымта нигезендә төп чаралар гамәлгә ашырыла.

5. Куркынычлар белән идарә итү механизмнарын тасвирлау

Муниципаль Программаның куркынычларын һәм алар белән идарә итү механизмнарын тасвирлау таблицада бирелгән.

Таблица

№ т/б	Куркыныч төрлэре	Факторларны куркынычлар тарафыннан билгеләү	Куркынычлар белән идарә итү чаралары
1.	Финанс (тышкы)	- финанс ресурслары белән тәэмин ителмәгән яңа чыгым йөкләмәләрен кертү буенча карарлар кабул итү; - жәлеп ителә торган бюджет ресурслары буенча процент ставкасы үсеше; - төрле дәрәжәдәге бюджетлар арасында вәкаләтләр һәм (яки) финанс агымнары балансын үзгәртүне күздә тоткан федераль һәм төбәк дәрәжәсендәге яңа норматив актларны кабул итү;	Теләче муниципаль районының закон белән билгеләнгән бюджет кагыйдәләрен үтәүне тәэмин итә торган озак сроклы бюджет стратегиясен раслау, шулай ук Теләче муниципаль районының муниципаль программаларын гамәлгә ашыруга жирле бюджетның иң чик чыгымнарын озаксроклы чорга билгеләү һәм чираттагы финанс чорына жирле бюджет проектын формалаштырганда аларның үтәлешен билгеләү
2.	Хокукый (тышкы)	Бюджет һәм салым өлкәләрендә федераль һәм региональ законнарны үзгәртү	Федераль һәм региональ законнарны үзгәртүгә оператив җавап бирү
3.	Социаль («Кеше факторы») (эчке)	Муниципаль Программа чараларын сыйфатсыз һәм (яки) вакытында үтәмәү	Хакимият органы эшчәнлеген нәтижәлелеген һәм җаваплылыгын арттыру максатыннан, Теләче муниципаль районы жирле үзидарә Башкарма органнары житәкчеләренә карата санкцияләр куллану

6. Программаның икътисадый, социаль һәм экологик нәтижәлелеген бәяләү

Муниципаль заказчы - Программаның координаторы - Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты - Планлаштыруны, үзара хезмәттәшлекне, координацияне һәм аның үтәлешен гомуми тикшереп торуну гамәлгә ашыра. Ул ел саен Программаның максатчан күрсәткечләрен һәм чараларына чыгымнарны, аны гамәлгә ашыру механизмын һәм башкаручылар составын төгәлләштерә, чараларны үтәү өчен җаваплы учреждениеләрне, оешмаларны соратып ала, Программаның үтәлеше барышы турында белешмәләр.

Программаны гамәлгә ашыру ел саен план нигезендә үтәлә, анда, аларны үтәү срокларын, бюджет ассигнованиеләрен күрсәтеп, чаралар исемлеге урын ала.

Чараларны финанслау аларны гамәлгә ашыру өчен җаваплы һәм Программаны үтәүче учреждениеләр, оешмалар аша гамәлгә ашырыла.

Программаны гамәлгә ашыру өчен җаваплы башкаручылар программаның координатор - муниципаль заказчыга квартал саен, хисап чорыннан соң килүче айның 10 көненә кадәр, чараларның үтәлеше һәм башкаручыларга бүлеп бирелә

торган чараларның үсү нәтижәсе һәм тулаем хисап елы өчен үзләштерелгән акчалар турында мәгълүмат бирәләр.

Программаны гамәлгә ашыру һәм аның нәтижелелеген бәяләү турында еллык хисап (алга таба - еллык хисап) муниципаль заказчы - Программа координаторы, хисап чорыннан соң килүче елның 1 февраленә кадәр бергәләп, Теләче муниципаль районы советына, Теләче муниципаль районы Башлыгына тапшыра.

Еллык хисап үз эченә ала:

- хисап чорында ирешелгән конкрет нәтижеләр;
- билгеләнгән срокларда башкарылган һәм үтәлмәгән (сәбәпләрен күрсәтеп) чаралар исемлеге;

- Программаны тормышка ашыру барышына йогынты ясаган факторларны анализлау;

- бюджет ассигнованиеләреннән һәм чараларны үтәү өчен башка чыганақлардан файдалану турында белешмәләр;

- Программага җаваплы башкаручы тарафыннан кертелгән үзгәрешләр турында мәгълүмат;

- башка мәгълүмат.

Программага үзгәрешләр кертү Программа чараларын җаваплы башкаручы тарафыннан билгеләнгән таләпләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

Программа чараларын үтәү һәм финанс чараларын куллануның нәтижелелеге Теләче муниципаль районы коллегияль органнары утырышларында, программаны башкаручы җитәкчеләрне тыңлап, даими рәвештә карау планлаштырыла.

«Телече муниципаль районуның
2021-2023 елларга эйленэ-тирэ мохитен саклау,
табигый ресурсларны торгызу һәм куллану»
муниципаль Программасына
I номерлы кушымта

**2021 елда Телече муниципаль районы бюджеты акчалары исэбеннэн финанслануга каралган табигать саклау чаралары
исемлеге**

№	Чаралар атамасы	Үл. бер., егэрлек	Гамэлгэ кергү вакыты	Бәясә агымдагы бәяләрде (мең сум)	2021 ел лимиты (мең сум)
1.	Телече муниципаль районы Телече авылына контейнерлар сатып алу	21	2021	363,60	363,60
2.	Югары Кибэхужа авыл жирлегенә Максабаш авылы янында карьерны рекультивацияләү	18000 кв. м.	2021	71,10	71,10
3.	Телече муниципаль районы Телече авылы янында Олы Мәтәскә авыл жирлеге территориясендә карьерны рекультивацияләү, кадастр номеры 16:40:040119:26	-	2021	202,30	202,30
	БАРЛЫҖЫ:	x	x	x	637,00

Телече муниципаль районы бюджеты хисабына 2022 елда финанслануга каралган табигать саклау чаралары исемлеге

№	Чаралар атамасы	Үл. бер., егэрлек	Гамэлгэ кергү вакыты	Бәясә агымдагы бәяләрде (мең сум)	2021 ел лимиты (мең сум)
1.	Телече муниципаль районы Телече авылына контейнерлар сатып алу	16	2022	357,99	357,99
2.	Телече муниципаль районы Телече авылы янында Олы Мәтәскә авыл жирлеге территориясендә карьерны рекультивацияләү, кадастр номеры 16:40:040119:26	-	2022	79,03	79,03

3.	Телече муниципаль району Югары Кибэхужа авыл жирлегенек Максабаш авылы янында урнашкан гидротехник корылманың куркынычсызлык декларациясен эшлөү (декларация алды тикшерүе үткөрү)	1	2022	99,99	99,99
4.	Телече муниципаль району Олы Мәтәскә авыл жирлегенек Олы Мәтәскә авылы янында урнашкан гидротехник корылманың куркынычсызлык декларациясен эшлөү (декларация алды тикшерүе үткөрү)	1	2022	99,99	99,99
	БАРЛЫҖЫ:	x	x	x	637,00

Телече муниципаль району бюджеты акчалары исәбенән 2023 елда финанслауга каралган табигатъне саклау чаралары исемлеге

№	Чаралар атамасы	Үл. бер., егерлек	Гамәлгә кергү вакыты	Бәясе ағымдагы бәяләрдә (мең сум)	2021 ел лимиты (мең сум)
1.	Телече муниципаль району Телече авылына контейнерлар сатып алу	15	2022	255,99	255,99
2.	Телече муниципаль району карьерын рекультивацияләү	-	2022	81,04	81,04
3.	Телече муниципаль району Югары Кибэхужа авыл жирлеге (Тукаш) гидротехник корылмасының куркынычсызлык декларациясен эшлөү (декларация алды тикшерүе үткөрү)	1	2022	99,99	99,99
4.	Телече муниципаль району Әбде авыл жирлегенек Әбде авылы (Әбде № 2) янында урнашкан гидротехник корылманың куркынычсызлык декларациясен эшлөү (декларация алды тикшерүе үткөрү)	1	2022	99,99	99,99
5.	Телече муниципаль району Олы Мәтәскә авыл жирлегенек Олы Мәтәскә авылы янында урнашкан гидротехник корылманың куркынычсызлык декларациясен эшлөү (декларация алды тикшерүе үткөрү)	1	2022	99,99	99,99
	БАРЛЫҖЫ:	x	x	x	637,00

2. Әлеге қарар ғамәлдәге законнар нигезендә үз көченә керә.
3. Әлеге қарарның үтәлешен контрольдә тотуны Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты Житәкчесенәң инфраструктур үсеш буенча урынбасары Ф.С. Вәлиевка йөкләргә.

Житәкче

И.Х. Хәמידуллин